

Prelúdium

Lehet, hogy a csellista még saját szemével látta a második világháborút, hogy betemették őt a szóróbombák, vagy hogy annak idején deportálták egy marhavagonban, vagy mozgósították, igen, elküldték Calaisba, esteleg Ostendébe, ahol életében először megpillantotta a tengert, lehet, hogy a fagottost meg a háború után letartóztatták, bezárták, mert rajongott, mondjuk, az orosz zenéért, sőt, az is lehet, hogy közelebből megismerkedett Goli otokkal, netán Sremska Mitrovicával, talán nem is bírta az egészet, és besúgó lett belőle, vagy verte a rabtársait, most meg kiabál éjjelente és verejtékezve felriad, lehet, hogy az elsőhegedűsnek pedig meghalt az egyetlen fia, még hozzá hirtelen, valamikor úgy ötödikes kora táján, és nem sokkal azután elvált a férjtől is, aztán ebben a teljes elesettségben hirtelen rátalált Istenre, lehet, hogy a klarinétos mostanában szorong nyelve hegyén támadt, nehezen gyógyuló seb miatt, amely gyakran vérezget, és egyre csak nő, lehet, hogy a harsonást állandó légszomj gyötri, és csak vergődik, mint a partra vetett hal, felesleges cirkusznak látja ezt az egész életet, és szeretne mihamarabb túllenni már rajta, lehet, hogy a fuvalásnő szerelmes a nagybőgősbe, aki viszont rá se hederít, mivel a hárfaművésznő hosszú, kecses ujjaival van elfoglalva, lehet, hogy az üstdobosnak pont ma van a születésnapja és ettől fel van dobva, lehet, hogy a mélyhegedűs egy órája elfenekelte a gyerekeit, maga se tudná megmondani, hogy pontosan miért, lehet, hogy a szaxofonos viszont egy órája még a feleségével veszekedett holmi pénzügyek miatt, lehet, hogy a kürtös is civakodott az övével, amiért olyan szórakozott, amikor boldog, lehet, hogy az oboás is ugyanezt tette, azt képzelvén, hogy ha a lakásban rend lesz, akkor az élet is rendeződik... Akárhogy is, most mind itt ülnek együtt, készen arra, hogy lényüket hangszerré formálják, és hogy felröpítsenek bennünket székünkéről, kiszakítsanak a földi lét tömegvonzásából, a testi jelenvaló ittjéből az ottba, és már repítenek is a felfelé, röptetnek sebesen a magasba, Beethoven Eroica-szimfóniájába, - fel, odaátra.

Találkozás Leon Štukeljjal

Elöl lépdél, ő a tornászlegenda: aranyérmes szerzett összetettben, valamint nyújtón a VIII. Olimpiai játékokon, Párizsban, 1924-ben. Aranyérmes gyűrűn és bronzot összetettben a IX. Olimpiai játékokon Amszterdamban, aztán ezüstérmes gyűrűn a XI. Berlini Olimpián 1936-ban... Elöl lépdél hosszú, nyújtott léptekkel, halad szálfegyenesen, aztán egyszer csak jobbra pillant. Aztán balra. Utána megint jobbra. Megtorpan, aztán hátrafordul. Majd ismét előre. Ismét megtorpan. Hátrapillant a bal, aztán a jobb válla felett. Ismét megáll. „Tudja” ... kezdi tűnődve, a szavakat keresgélve, „ilyen hirtelen váltásokkal igyekszem meglepni magam, így próbálok kilépni a koromból”, mindabból, ami olyan megszokott, és... magától értetődő, és ezáltal érdektelen is... hogy megint megláthassam ezt a hosszú nyakú gázlómadarat vagy ezt a szomorúfüzet, amelyik a vízbe lógatja az ágait, ... látni akarom őket a maguk teljességében... mintha először lát-nám mindezt, tátott szájjal csodálkozva rá a látványra... És bár csak ritkán sikerül... de ha mégis... akkor azok felejthetetlen pillanatok, talán legszebbek, olyanok, amelyekre hálával gondol az ember...” És itt elhallgat. Ám amikor látja, hogy felfigyeltem a kivörösödött szemében imbolygó csepre, hozzáteszi, hogy csak a szél... hogy lám, itt van az ősz.

Novemberi diófa

Isten veletek, pattogó tavaszi tüzek és kiégett füvek fekete térképei, amelyek termékennyé tettétek a patak mögötti réteket, Isten veled, kölyökkutyákkal teli kosár, amelyet a gazda kihozott a napra, s amely sután pislogott körbe, majd felborult, Isten veled, te áprilisi égbolt, ti, feszes arcú déli szelektől űzött májusi fellegek falkái, Isten veled, te váratlanul érkező, hatalmas gomolyfelhő, mely mesebeli hajóként siklottál át a tetőgerincen, Isten veletek, békésen lehorgonyzó, holdfénytel teli, csillagos mélység felett imbolygó éjszakai fellegek, ti júniusi alkonyat szentjánosbogarak, Isten veletek, csalánból és jazminból felrajzó, a lombban, mint mesében eltűnő szentjánosbogarak, Isten veled, te nyugtalan, pezsdítő, messzi távolban támadt, illatos szél, amely segített megszólalnom, és aki annyi mindent megmozdítottál, Isten veled, te hosszú, izzó nap után lezúduló júniusi zápor, te várva várt eső is, zúgás a szomszéd falu távolából, sudár, tündöklő ifjú sürgése, aki a világért nem jönne hozzánk is permetezni, Isten veled, te szemközti hegyhátat vonalkákkal tarkító, karókra támaszkodó szőlőültetvény, Isten veled, te lehajló, fűtöktől roskadó zöld tőke, te augusztusi, napos szélcsenben ívbe hajolva, lassan érlelődő, Isten veletek, ti baloldalt tarkáló, októberben részszínre váltó bükkerdők, Isten veled, kerítés mögül felszálló izabella-szőlő illat, Isten veled, kötényes, pöttyös kendős gazdasszony, ki reggelente szatyorral szeled át az udvart, nyomodban lépegető a kakassal, Isten veled, te szőrösömővá foszladt kutyatetem, te tojássárga tökhalmom sütkérező macska, Isten veletek, kiabáló, reggeltől napestig mezítláb, fűben futkosó, ágakat rázó, buksi gyerekek, akik rám csimpaszkodtatok, míg én termésemet ontottam olajos, jódszínű burokból...

Most már tudom, hogy csoda volt mindez, hogy csoda volt mindebben élni. Most, hogy a szél az összes levelem lecibálta, most, hogy a sárba hullott mind, leszáradt varként lepörögve, most, hogy a nedvek már nem keringnek bennem, és fagy jár át, hogy felső gallyaimat nem is érzem... most, hogy legyőzhetetlen fáradtság áramlik mélyeimben, már csak aludni, már egyedül csak arra,...
már csak a végső jóra vágyom.

(Fordította **Tóth Krisztina** és **Gaál Gabriella**)